

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **Z. P.**
bytem X
zastoupená advokátkou JUDr. Terezou Chadimovou
sídlem Karlov 254, 595 01 Velká Bíteš

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2025, č. j. MPSV-2025/110682-913, sp. zn. SZ/MPSV-2025/75815-913,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) napadla žalobkyně v záhlaví citované rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2025, č. j. MPSV-

2025/110682-913, sp. zn. SZ/MPSV-2025/75815-913 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný k odvolání žalobkyně *změnil* rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Jihlavě (dále jen „prvostupňový orgán“ či „správní orgán I. stupně“) ze dne 12. 3. 2025, č. j. 2736/2025/VMZ, sp. zn. UP/81288/2024/SS (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“ či „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), tak, že nově *přiznal* žalobkyni příspěvek na péči ve výši 4 900 Kč měsíčně s platností od měsíce prosince 2024.

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně žalobkyni na základě její žádosti *nepřiznal* příspěvek na péči, jelikož dospěl k závěru, že ji nelze považovat za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve smyslu § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“). Prvostupňové rozhodnutí vycházelo z posudku lékařky Institutu posuzování zdravotního stavu Žďár nad Sázavou (dále jen „IPZS“) ze dne 27. 2. 2025, která u žalobkyně v okamžiku posouzení *nezjistila* dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 3 písm. c) zákona o sociálních službách, a proto nelze uznat žádný stupeň závislosti na pomoci jiné fyzické osoby.

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul dosavadní průběh řízení a rozhodnou právní úpravu. Poté se zabýval zákonností a správností prvostupňového rozhodnutí.
4. S ohledem na charakter odvolacích námitek nechal žalovaný opětovně přezkoumat zdravotní stav žalobkyně Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště Brno (dále jen „PK MPSV“ či „komise“), která ve svém **posudku ze dne 5. 5. 2025** dospěla k závěru, že v případě žalobkyně se jedná o osobu starší 18 let věku, již je nezbytné považovat za závislou na pomoci, dohledu či péči jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost). PK MPSV u žalobkyně zjistila dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který jí brání samostatně vykonávat celkově pět základních životních potřeb, konkrétně *mobilitu, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost*. Tento stav trval i k datu 18. 12. 2024 (okamžiku podání žádosti o příspěvek na péči), přičemž platnost svých závěrů PK MPSV stanovila trvale.
5. Při svém posouzení PK MPSV vycházela nejen z podkladové dokumentace (tvořené spisovou dokumentací žalovaného a IPZS), ale taktéž ze zdravotnické dokumentace sestávající zejména z propouštěcí zprávy z Nemocnice Třebíč ze dne 10. 12. 2024, jakož i dalších lékařských nálezů z oblasti neurologie, chirurgie či ortopedie. Veškeré podklady PK MPSV prostudovala a tyto zhodnotila v kontextu závěrů sociálního šetření. Doloženou dokumentaci PK MPSV shledala dostatečnou k přijetí posudkového závěru i bez osobní přítomnosti žalobkyně, kterou tak ke svému jednání nepřizvala.
6. Z posudkového hodnocení vyplývá, že žalobkyně trpí vícero zdravotními obtížemi. V popředí jejích obtíží stojí především stav po kraniotraumatu z října 2024 s komocí mozkovou, frakturou pyramidy, mozkovým krvácením a parézou faciálního nervu vpravo lehkého stupně. V případě žalobkyně bylo postupováno konzervativně a postupně u ní byla zahájena rehabilitace. Podle odborného neurologického vyšetření z prosince 2024 již žalobkyně není pouze ležící, ale byla u ní aspoň částečně obnovena schopnost mobility. Horní končetiny jsou bez parézy a umožňují zapojení do běžných

činností. Dolní končetiny pak neztratily svou opěrnou funkci a ani páteř není těžce omezena. U žalobkyně není dokumentována těžká nestabilita, třes nebo bradykinéza. Interně je žalobkyně stabilizována a smyslově orientována (pro korekci sluchu užívá sluchadlo, se kterým dobře komunikuje). Poněvadž od úrazu uplynulo již šest měsíců, lze zdravotní stav žalobkyně považovat za dlouhodobě nepříznivý.

7. Komise neuznala žalobkyni životní potřebu *komunikace*, jelikož u ní není přítomná žádná řečová porucha. Žalobkyně je schopna adekvátně verbálně komunikovat a porozumět běžné řeči. Stav zraku jí umožňuje čtení, úchopová schopnost rukou pro psací potřebu a napsání krátké zprávy zůstala též zachována. Základní potřebu *stravování* pak žalobkyně zvládá, neboť již není imobilní a v rámci bytu dokáže použít chodítko nebo berle. Je proto schopna dosáhnout k hotové stravě a smysly a duševní kompetence jí umožňují si stravu vybrat. Jelikož má žalobkyně zachovanou úchopovou schopnost, dokáže uchopit hrnek, talíř, příbor nebo alespoň lžíci, s jejíž pomocí si zvládne stravu naporcovat. Obdobně je pak žalobkyně schopna za použití servírovacího stolku i přepravy stravy a ani z hlediska schopnosti stravovat se v obvyklém denním režimu u ní PK MPSV nezjistila žádné potíže.
8. K neuznané životní potřebě *oblékání a obouvání* komise uvedla, že je žalobkyně při zachovaných smyslových a duševních funkcích schopna výběru vhodného oblečení, jakož též rozeznání rubu a líce. Žalobkyně taktéž dokáže v rámci bytu k oblečení dosáhnout a zachovaná hybnost rukou jí umožňuje manipulaci s ním. Absence ztuhlosti páteře, nosných kloubů či poruchy hybnosti rukou přitom značí, že je žalobkyně schopna sedu, a tudíž zvládá i samotné oblékání. Obouvání je žalobkyně dle komise schopna za pomoci facilitačních prostředků. Ohledně *výkonu fyziologické potřeby* PK MPSV vysvětlila, že žalobkyně pro močovou inkontinenci užívá pomůcky, jejichž výměnu při zachované hybnosti rukou sama zvládá. Žalobkyně není imobilní, tudíž je schopna přemístění na WC, kde je schopna zaujmout přiměřenou polohu. Při zachované hybnosti rukou je potom schopná i následné hygieny.
9. Na podkladu posudkových závěrů PK MPSV žalovaný vypořádal vznesené odvolací námítky. Posudek PK MPSV žalovaný posoudil jako úplný, objektivní a dostatečně přesvědčivý, pročež z něho při svém rozhodování vycházel a na rozdíl od prvostupňového orgánu přiznal žalobkyni příspěvek na péči odpovídající II. stupni závislosti.

III. Žaloba

10. Žalobkyně vnímá napadené i prvostupňové rozhodnutí jako nezákonná. Je přesvědčena, že její zdravotní stav odpovídá vyššímu než II. stupni závislosti. Komise řádně nezjistila její zdravotní stav a výsledný závěr o stupni závislosti tak není objektivní. Žalobkyně se po úrazu ze dne 31. 10. 2024 stala zcela závislou na pomoci jiné fyzické osoby, což vyplývá mj. z propouštěcí zprávy z Nemocnice Třebíč ze dne 10. 12. 2024.
11. Žalobkyně namítala, že není v rámci bytu mobilní a fakticky je ležící. Posadí se jen s dopomocí a rozhodně není schopna samostatného stoje, chůze či dopravy. Upřesnila, že si nic nedokáže přenést, vykonávat domácí práce ani připravit stravu. Kdyby jí syn nepomáhal při každodenních činnostech jako je chystání léků, jídla, převlékání nebo hygiena, žádnou z těchto aktivit by sama nezvládla. Žalobkyně je přesvědčena, že v důsledku svého zdravotního stavu nezvládá celkově devět základních životních potřeb,

konkrétně *mobilitu, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost*. Závěry komise v posudku ze dne 5. 5. 2025 tak neodpovídají realitě.

12. Současně žalobkyně namítala, že PK MPSV dospěla ke svým závěrům, aniž by ji osobně viděla. Žalobkyně nebyla k jednání PK MPSV přizvána a *nebyla posudkovými lékaři vyšetřena*. V opačném případě by lékaři zjistili, že jsou její denní aktivity těžce a nenávratně omezeny. Stanovení stupně závislosti pouze na základě lékařských zpráv odporuje dle žalobkyně zásadě materiální pravdy i principu dobré správy. Proto žalobkyně zdejšímu soudu navrhla, aby napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil. Současně požádala nahradit náklady soudního řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Ve vyjádření ze dne 22. 7. 2025 žalovaný uvedl, že z dostupných podkladů nevyplývají takové skutečnosti, jež by odůvodňovaly nezvládání v žalobě namítaných základních životních potřeb. Tyto závěry jsou v návaznosti na objektivizaci zdravotního stavu odůvodněny jak v posudku PK MPSV, tak i v odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž je uvedeno, jakými podklady a úvahami se žalovaný a PK MPSV při hodnocení řídili.
14. Stran nevypořádání vyjádření žalobkyně ze dne 12. 5. 2025 žalovaný uvedl, že námitky uvedené ve vyjádření k podkladům žalobkyně vznesla již v rámci svého odvolání. Obdobně i k vyjádření přiložená lékařská zpráva ze dne 10. 12. 2024 byla součástí podkladů, z nichž komise vycházela. Žalovaný proto neshledal žádný důvod pro doplnění posudku. Konečně žalovaný s odkazem na judikaturu správních soudů uvedl, že účast posuzované osoby při jednání komise *není nutná*, je-li její zdravotní stav dostatečně doložený lékařskými zprávami, jako tomu bylo též v případě žalobkyně. Žalovaný tak navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost.

V. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud předně posoudil splnění podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána ve lhůtě podle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
16. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Při zjišťování skutkového stavu krajský soud vycházel především ze správního spisu předloženého žalovaným. Současně si krajský soud od Institutu posuzování zdravotního stavu opatřil taktéž kompletní posudkový spis ve věci žalobkyně.
17. Krajský soud ve věci rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, jelikož účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní jednání za nezbytné.
18. Žaloba **není důvodná**.

19. Úvodem právního posouzení věci považuje zdejší soud za vhodné ve stručnosti připomenout právní úpravu poskytování příspěvku na péči a její výklad v judikatuře správních soudů.
20. Platná právní úprava poskytování příspěvku na péči je obsažena v zákoně o sociálních službách a vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 505/2006 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“). Východiskem je samotný pojem závislost (§ 8 zákona o sociálních službách), jehož význam je utvářen skrze konstrukci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Ten potom § 3 písm. c) zákona o sociálních službách definuje jako zdravotní stav, který dle poznatků lékařské vědy trvá nebo má trvat déle než 1 rok, a který omezuje funkční schopnosti nutné pro zvládání základních životních potřeb.
21. Aktuální právní úprava rozlišuje pro účely poskytování příspěvku na péči čtyři stupně závislosti, přičemž kritériem pro hodnocení míry závislosti oprávněné osoby na pomoci jiné osoby, a tedy i pro zařazení do jednotlivých kategorií, je posuzování zvládání celkem 10 základních životních potřeb vymezených v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách. Jedná se o tyto potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. U osob do 18 let věku potom dle § 9 odst. 3 zákona o sociálních službách platí, že se schopnost zvládat základní životní potřebu péče o domácnost nehodnotí.
22. Bližší vymezení životních potřeb rozhodných pro stanovení stupně závislosti na pomoci jiných osob lze nalézt v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce. Podle § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, *zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přiblíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.* Podle § 2a citované vyhlášky přitom platí, že k tomu, aby bylo možno učinit závěr, že posuzovaná osoba je při zajištění některé ze základních životních potřeb závislá na pomoci jiné fyzické osoby, postačí, pokud taková osoba nezvládá byt jen jedinou z aktivit vyjmenovaných v příloze č. 1 k prováděcí vyhlášce. Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby (§ 1 odst. 2 prováděcí vyhlášky).
23. Dle § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky platí: „*Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.*“

24. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vychází správní orgán I. stupně při posuzování stupně závislosti osoby na pomoci či dohledu jiné fyzické osoby pro účely přiznání příspěvku na péči ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, *případně* též z výsledků funkčních vyšetření a výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Z uvedených podkladů je povinen vycházet též odvolací správní orgán (srov. k tomu např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009-63, či ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 63/2013-46; veškerá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
25. Správní řízení ve věci přiznání příspěvku na péči se potom vyznačuje tím, že rozhodující důkaz zde představuje odborný posudek zdravotního stavu a závislosti žadatele na pomoci jiné osoby. Povahou daného posudku a na něj kladenými požadavky se již mnohokrát ve své rozhodovací činnosti zabýval Nejvyšší správní soud, který konstatoval, že se sice jedná o tzv. povinný důkaz, avšak nikoli o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek tak podléhá procesu hodnocení správního orgánu jako každý běžný důkaz a jeho správnost není nijak presumována. Ustálená judikatura správních soudů v případě posudku trvá na zachování požadavku úplnosti a přesvědčivosti (viz zde např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, či ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-50), který vychází z premisy, že v posudcích vyslovené odborné (medicínské) závěry nemohou být přezkoumávány ze strany správních orgánů ani soudů, protože tyto k takovému posouzení nedisponují potřebnými znalostmi (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 3 Ads 129/2014-24).
26. V řízeních o žalobách proti rozhodnutím zakládajících se na odborném posouzení zdravotního stavu tak správní soudy podrobují posudková hodnocení jen testu jednoznačnosti, úplnosti a přesvědčivosti (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 3 Ads 24/2013-34, ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37, ze dne 26. 3. 2015, č. j. 4 Ads 263/2014-60, či ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 217/2014-23). Aby přitom bylo možné posudek hodnotit jako jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je potřeba, aby se příslušný posudkový orgán vypořádal s veškerými relevantními podklady a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28).
27. Současně v souladu se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32, platí, že pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaná osoba některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sama a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a příslušné orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento svůj závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit.
28. V projednávané věci brojila žalobkyně proti nesprávnému posouzení svého zdravotního stavu pro účely příspěvku na péči, konkrétně napadala správnost **posudku PK MPSV ze dne 5. 5. 2025**, kterým byla shledána závislou na pomoci, dohledu či péči jiné fyzické osoby ve II. stupni (středně těžká závislost), jelikož dle závěrů komise v důsledku svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu samostatně nezvládá celkem pět základních životních potřeb (*mobilitu, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost*). Posudkové zhodnocení PK MPSV žalobkyně vnímá jako zkreslené a

neodpovídající jejímu aktuálnímu zdravotnímu stavu, který ve skutečnosti odpovídá vyššímu stupni závislosti.

29. Před samotným vypořádáním námitek žalobkyně považuje krajský soud za nutné připomenout, že je povinností žalobce jako „iniciátora“ soudního přezkumu vymezit v rámci žaloby *konkrétní skutková tvrzení* doprovázená (v témže duchu) konkrétní právní argumentací, ze kterých plyne, z jakých důvodů považuje napadené rozhodnutí za nezákonné (viz např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Podle ustálené judikatury totiž právě *míra precizace* žalobních bodů do značné míry určuje, jaké míry přezkumu se žalobci u soudu dostane.
30. Poněvadž v posuzované věci formulovala žalobkyně své námitky směřující vůči nesprávnému posouzení svého zdravotního stavu lékaři PK MPSV jen *značně obecně a paušalizovaně*, tj. v tomto ohledu pouze vyjádřila „všeobecný nesouhlas“ s posudkovými závěry komise s tím, že v žalobě toliko vyjmenovala (a jen velmi stručně rozvedla) základní životní potřeby dle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách, jež sama nezvládá, krajskému soudu nezbylo, než přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí a podkladových posudků v míře úměrné obecnosti vznesených žalobních bodů. Současně krajský soud zdůrazňuje, že některé z v žalobě namítaných potřeb již PK MPSV v odvolacím řízení (resp. žalovaný v napadeném rozhodnutí) *žalobkyni nově uznala za nezvládané*. Z toho důvodu se proto krajský soud dále nezabýval zvládáním životních potřeb mobility, tělesné hygieny, péče o zdraví, osobních aktivit a péče o domácnost a v tomto rozsahu shledal podanou žalobu bezpředmětnou.
31. Krajský soud k námitkám žalobkyně přezkoumal úplnost a přesvědčivost posudku PK MPSV ze dne 5. 5. 2025, přičemž neshledal, že by předmětné posudkové hodnocení trpělo takovými deficity, že by z něj žalovaný nemohl při rozhodování ve věci příspěvku na péči vycházet. Pokud se týče *úplnosti posudku*, krajský soud konstatuje, že PK MPSV měla k dispozici při vypracování posudkového hodnocení všechny dostupné podklady a lékařské zprávy včetně odborného neurologického nálezu MUDr. V. ze dne 12. 12. 2024, který dokumentuje dominantní zdravotní postižení žalobkyně (stav po úrazu hlavy s nitrolebním krvácením z října 2024). Žalobkyně přitom proti úplnosti posudku PK MPSV či obsahu podkladového materiálu v průběhu správního řízení ani v podané žalobě ničeho nenamítala a nedoložila ani žádné nové lékařské zprávy či nálezy, jimiž by komise doposud nedisponovala.
32. V této souvislosti krajský soud dodává, že i žalobkyní opakovaně namítaná propouštěcí zpráva z rehabilitačního oddělení Nemocnice Třebíč ze dne 10. 12. 2024 (v žalobě nesprávně datována ke dni 12. 12. 2024 – *pozn. krajského soudu*) obsáhle popisující průběh hospitalizace žalobkyně a vývoj jejího zdravotního stavu byla součástí zdravotnické dokumentace k posudku PK MPSV a komise ji při svém posouzení zohlednila a při tvorbě posudkových závěrů z ní prokazatelně vycházela. Zdejší soud přitom nutně připomíná, že mu z důvodu nedostatku odborných (medicínských) znalostí zásadně *nepřísluší hodnotit věcnou správnost závěrů*, jež PK MPSV na základě citované zprávy učinila. Z hlediska kritéria úplnosti nemá krajský soud v případě příslušného posudku žádné pochybnosti a daný posudek vyhodnotil jako komplexní.
33. Za této situace proto krajský soud nemohl přisvědčit ani argumentaci žalobkyně, že se žalovaný dopustil *procesního pochybení*, jestli na základě jejího vyjádření ze dne 12. 5. 2025 odmítl přistoupit k doplnění stávajícího posudku PK MPSV. Krajský soud sdílí

názor žalovaného, že k takovému postupu žalobkyně nezavdala *žádný objektivní důvod*, jelikož ve svém návrhu na doplnění posudku zmínila zcela totožné skutečnosti, jaké namítala již v odvolání ze dne 19. 3. 2025 (tedy zhoršení zdravotního stavu po úrazu hlavy v říjnu 2024 a jeho praktické dopady na zvládání jednotlivých základních životních potřeb), přičemž na podporu svých tvrzení odkázala na dřívější lékařské zprávy tvořící podkladový materiál posudku komise (zejména propouštěcí zprávu z Nemocnice Třebíč ze dne 10. 12. 2024). Námitku žalobkyně proto soud neshledal důvodnou.

34. Obdobně potom zdejší soud neshledal, že by se posudek PK MPSV ze dne 5. 5. 2025 vymykal standardům kladeným na posudky ve věci příspěvků na péči z hlediska *přesvědčivosti*. PK MPSV z pohledu zdejšího soudu přezkoumatelným a dostatečně přesvědčivým způsobem, jež zároveň odpovídá okolnostem řešené věci, objasnila, proč žalobkyně z medicínského hlediska nesplňuje podmínky pro zařazení do vyššího než II. stupně závislosti ve smyslu § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách. Předkládaný posudek vyhodnotil krajský soud jako vnitřně bezrozporný, plausibilní a koherentní, přičemž níže soud blíže rozvádí své rozhodné úvahy stran jednotlivých namítaných životních potřeb.
35. Žalobkyně v žalobě namítala nezvládání životní potřeby *komunikace* proto, že není schopna se dorozumět s okolím (slovně, písemně, gesty). Z podané žaloby i obsahu správního spisu je zřetelné, že potíže s komunikací *nepředstavují* jádro zdravotních potíží žalobkyně a *nesouvisí* s jejím dominantním zdravotním postižením, kterým je stav po úrazu hlavy spojený s nitrolebním krvácením, který se (a to především v počáteční fázi) projevoval zejména fyzickými deficity a omezoval žalobkyni v samostatném pohybu. Z ničeho nevyplývá, že by žalobkyně měla mít zásadní potíže dorozumět se se svým okolím (např. členy domácnosti či lékařským personálem – viz neurologická zpráva MUDr. V. ze dne 12. 12. 2024, podle níž žalobkyně v průběhu vyšetření komunikuje velmi dobře), nebo reagovat na verbální podněty či porozumět jednoduchým instrukcím. Veškeré dostupné podklady svědčí o tom, že v oblasti komunikace funguje žalobkyně na úrovni umožňující ji *plnohodnotný kontakt s okolím*.
36. Pokud se pak týče tvrzené *nedoslýchavosti*, je zjevné, že v daném případě jde u žalobkyně o potíže dlouhodobějšího charakteru, které žalobkyně efektivně kompenzuje za pomoci naslouchadla, jež – jak sama uvádí v žalobě – jí v tomto ohledu pomáhá a její sluchové nedostatky podstatně zmírňuje. Krajský soud v této souvislosti nutně připomíná, že hodnocení zvládání jednotlivých základních životních potřeb se provádí s přihlédnutím k *využití možných facilitátorů*, tj. vhodných kompenzačních pomůcek a opatření, která má osoba k dispozici a která objektivně zlepšují její funkční schopnosti. Mezi tyto facilitátory bezpochyby náleží i žalobkyni užívané naslouchadlo, a to v souladu s právní úpravou i metodikou lékařské posudkové služby známou soudu z jeho rozhodovací činnosti (srov. Instrukce náměstkyně pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2026).
37. Důvodnou zdejší soud neshledal ani námitku žalobkyně proti zvládání základní životní potřeby *stravování*. V reakci na tuto námitku krajský soud odkazuje především na stanovisko komise, že žalobkyně v současné době již *není imobilní* a je v rámci bytu se schopna pohybovat za pomoci mobilního chodítka či berlí. Zlepšení jejího zdravotního stavu jí tedy umožňuje dosáhnout k hotové stravě, jak to vyžadují kritéria stravování podle písm. d) přílohy č. 1 k prováděcí vyhlášce. Krajský soud konstatuje, že v tomto ohledu mají závěry komise dostatečnou oporu v recentní neurologické zprávě MUDr.

V. z Nemocnice Třebíč ze dne 12. 12. 2024, která hovoří o prakticky kompletní regresi nitrolebních krvácení, zmenšení oboustranného hygromu i ustoupení výronu v oblasti mozku, pročez je žalobkyně dle neurologické lékařky *objektivně schopna samostatného stoje a chůze s oporou bez paréz*. Jako doporučení další léčby přitom neuroložka zmiňuje trénink chůze s oporou dvou francouzských berlí s prevencí pádu.

38. Pokud se týče dalších hodnotitelných aktivit v rámci stravování, komise přesvědčivě vysvětlila, že smysly i duševní kompetence žalobkyně jsou na takové úrovni, aby si dokázala sama vybrat hotovou stravu dle potřeby. Poněvadž PK MPSV u žalobkyně nezjistila žádné deficity v oblasti motoriky či úchopové schopnosti, zkonstatovala, že je žalobkyně schopna si stravu samostatně naservírovat, jakož i adekvátně používat veškeré obvyklé stolovací potřeby včetně lžice, s jejíž pomocí si je schopna stravu i naporcovat na menší kousky vhodné ke konzumaci. I stravování je pak potřeba hodnotit s přihlédnutím k vhodným facilitátorům, přičemž v případě žalobkyně připadá v úvahu především použití *servírovacího stolku* pro snazší převoz stravy na konečné místo konzumace. Právě tak není vyloučené ani uzpůsobení místa přípravy stravy tak, aby odpovídalo místu konzumace. Zdůvodnění komise stran základní životní potřeby stravování je dostačující a přesvědčivé.
39. Současně žalobkyně brojila i vůči nesprávnému posouzení základní životní potřeby *oblékání a obouvání*, k čemuž uvedla jen tolik, že samostatně není schopna vybrat si vhodné oblečení ani se obléct nebo v případě potřeby zout. Tuto argumentaci podle zdejšího soudu dostatečně vyvrací posudkové zdůvodnění PK MPSV, která z medicínského hlediska ve zdravotním stavu žalobkyně *nezjistila objektivní překážku* k tomu, aby žalobkyně jednotlivé aktivity tvořící životní potřebu oblékání a obouvání dle písm. e) přílohy č. 1 k prováděcí vyhlášce uspokojivě zvládala.
40. Krajský soud konstatuje, že k nezvládání oblékání (či obouvání) může obecně dojít v důsledku výraznějších fyzických deficitů či těžšího mentálního či duševního postižení. Obě tyto kategorie však komise v případě žalobkyně jednoznačně *vyloučila*. Naopak výslovně uvedla, že žalobkyně je při zachovaných duševních a smyslových funkcích schopna volby vhodného oblečení a obuvi i rozpoznání rubu a líce. Jelikož je žalobkyně v domácím prostředí již dostatečně mobilní (viz výše), dokáže na oblečení bez obtíží dosáhnout. Schopnost manipulace s oblečením a vlastního oblékáckého procesu pak PK MPSV dovodila ze zjištění, že má žalobkyně zachovanou hybnost obou horních končetin, je schopna sedu a netrpí ani ztuhlostí páteře či nosných kloubů. Takové závěry podle krajského soudu logicky navazují na lékařskou dokumentaci založenou ve správním spisu.
41. V neposlední řadě zdejší soud dodává, že každou základní životní potřebu je nezbytné hodnotit ve vztahu k *věku posuzované osoby* (u žalobkyně ve věku 84 let již lze předpokládat určité zdravotní limity imanentně spjaté se stárnutím organismu) a k jejímu *přirozenému sociálnímu prostředí*. Pokud se tedy žalobkyně z důvodu svého vyššího věku v současné době pohybuje převážně již pouze v domácím prostředí bytu a podstatnou část svého denního režimu stráví vleže na lůžku oděna do spací košile (již lze snadno obléci přetažením přes hlavu) a nutně nevyžaduje ani každodenní nazouvání uzavřené obuvi, je třeba i tyto skutečnosti při hodnocení zvládání potřeby oblékání a obouvání odpovídajícím způsobem zohlednit (srov. § 1 odst. 2 prováděcí vyhlášky). I z tohoto důvodu považuje zdejší soud závěry komise za logické a přesvědčivé, pročez námitce žalobkyně nepřisvědčil.

42. Žalobkyně ještě rozporovala posouzení základní životní potřeby *výkonu fyziologické potřeby*, poněvadž si nezvládne dojít na WC a současně neovládá vyměšování. Zdejší soud je přesvědčen, že i v tomto případě komise dostatečně vysvětlila, že pro nezvládání fyziologické potřeby *neexistuje ve zdravotním stavu žalobkyně objektivní medicínský korelát*. PK MPSV jednoznačně zkonstatovala, že fyzické kapacity žalobkyně jsou na takové úrovni, aby byla schopna včasného přemístění na WC (či mobilní WC křeslo). Rovněž komise nezjistila žádnou překážku, která by žalobkyni bránila zaujmout při výkonu fyziologické potřeby polohu vsedě. Konečně žalobkyně relevantně nezpochybnila ani závěr komise o zachované hybnosti obou horních rukou, která jí umožňuje po použití toalety provést potřebné úkony osobní hygieny (očistu toaletním papírem a následné umytí rukou).
43. K námitce žalobkyně pak krajský soud dodává, že pro nezvládání výkonu fyziologické potřeby bez dalšího *nepostačí*, že trpí inkontinencí. V tomto případě je totiž rozhodující, zda je žalobkyně schopna tento stav kompenzovat – ať již medikačně, anebo pomocí vhodných facilitátorů. Ze správního spisu je zjevné, že žalobkyně za tímto účelem nosí plenkové kalhotky, jež představují adekvátní kompenzační pomůcku (srov. citované Instrukce náměstkyně pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2026). Jelikož dle komise zachovaná hybnost obou horních končetin umožňuje žalobkyni pravidelnou obsluhu plenkových kalhotek *včetně jejich výměny* (a žalobkyně ve správním ani soudním řízení tento závěr v konkrétních souvislostech nezpochybnila), nelze v jejím případě fyziologickou potřebu hodnotit jako nezvládanou.
44. Konečně pokud se týče namítané nepřítomnosti žalobkyně u jednání PK MPSV, krajský soud s přihlédnutím k ustálené judikatuře správních soudů konstatuje, že osobní účast posuzované osoby při jednání PK MPSV ani její přímé vyšetření komisí *nejdou ze zákona nezbytné* (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2012, č. j. 6 Ads 21/2012-30, či ze dne 8. 11. 2018, č. j. 10 Ads 248/2017-61). Zákon o sociálních službách s tímto postupem počítá jen jako s v úvahu připadající možností v situaci, pokud by doložená zdravotní dokumentace byla neúplná, nejednoznačná či rozporná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 Ads 337/2016-33). Úkolem PK MPSV (a ani posudkových lékařů) primárně není vyšetřování posuzovaných osob a vlastní zjišťování nových poznatků stran jejich zdravotního stavu, ale pouze *posudkové zhodnocení nálezů klinických lékařů*, které jsou pro vypracování posudku podkladem.
45. Zdejší soud uvádí, že v řešené věci nebyly judikaturou kladené předpoklady realizace osobního vyšetření PK MPSV splněny, poněvadž jednotlivé lékařské zprávy nevykazovaly *žádné výraznější rozpory* a ve vzájemném souladu dokumentovaly vývoj zdravotního stavu žalobkyně, resp. jejího dominantního zdravotního postižení. Kromě toho zdejší soud podotýká, že ani sama žalobkyně nesdělila, jaké konkrétní poznatky a informace (nevyplývající z dosud předložených podkladů) podstatné z hlediska určení stupně závislosti by mělo osobní vyšetření před komisí přinést. I v tomto ohledu tedy zdejší soud vyhodnotil postup komise a žalovaného jako zákonný, pročez ani poslední námitce žalobkyně nepřisvědčil.

VI. Závěr a náklady řízení

46. S ohledem na shora uvedené důvody neshledal krajský soud žalobu důvodnou, a proto ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
47. O nákladech řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řešené věci nebyla žalobkyně ve věci úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nebyla přiznána náhrada nákladů řízení v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů, neboť mu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává přímo u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 9. února 2026

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce